

**ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО
Факультет післядипломної освіти**

**ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ ЗА
СПЕЦІАЛЬНІСТЮ «ПУЛЬМОНОЛОГІЯ ТА
ФТИЗІАТРІЯ» НА КАФЕДРІ ФТИЗІАТРІЇ ТА
ПУЛЬМОНОЛОГІЇ ОЧНИЙ ПЕОДОД НАВЧАННЯ)
відповідальних за інтернатуру, безпосередніх керівників
інтернів та лікарів-інтернів)**

Львів-2014

Типовий навчальний план та програма спеціалізації (інтернатури) випускників вищих медичних закладів освіти III-IV рівнів акредитації зі спеціальності “Пульмонологія та фтизіатрія” розроблені за Наказами Міністерства охорони здоров'я України від "01" 03 2005 р. № 98 “Про поліпшення якості підготовки лікарів на етапі післядипломної підготовки”, від "21" 11 2005 р. № 621 “Про внесення змін до наказу МОЗ України від 23.02.2005 р. № 81” і від 10.12.2010 р. № 1088 «Про удосконалення післядипломної освіти лікарів» та згідно рознарядки МОЗ України “Перелік вищих медичних навчальних закладів післядипломної освіти, відповідальних за розробку навчальних планів і програм підготовки спеціалістів в інтернатурі з лікарських спеціальностей” від 4.02.06 № 0808-22/279 співробітниками кафедри фтизіатрії та пульмонології Харківської медичної академії післядипломної освіти, кафедри фтизіатрії Національної медичної академії післядипломної освіти ім. П.Л. Шупика, та кафедри фтизіопульмонології Одеського Державного медичного університету: 24 липня 2011 року № 81

Методичні вказівки склали: відповідальна за роботу на ФПДО на кафедрі професор Сахелашвілі М.І., відповідальна за інтернатуру на кафедрі к. м. н. асистент Луцишин Т.В
Методичні рекомендації обговорені і затверджені на методичному засіданні кафедри № 1 від 23.09.2014р.

Рецензенти:

Доктор медичних наук, професор кафедри фтизіатрії і пульмонології Костик О.П.

Кандидат медичних наук, старший науковий співробітник відділу клініки туберкульозу ЛНДІ епідеміології та гігієни Ткач О.А...

Методичні вказівки обговорені і затверджені Центральною методичною комісією Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, протокол №.....

Відповідальний за випуск: проректор з навчальної роботи Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, професор Гжегоцький М.Р.

ЗМІС

ЗМІСТ.....	3
I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА.....	4
II. ГРАФІК УЧБОВОГО ПРОЦЕСУ.....	6
III. ТИПОВИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН.....	12
IV. НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ «ПУЛЬМОНОЛОГІЯ І ФТИЗІАТРІЯ».....	16
У. ТЕМАТИКА ЛЕКЦІЙ	29
UI. ТЕМАТИКА ПРАПКТИЧНИЇХ ЗАНЯТЬ	32
UII. ТЕМАТИКА СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ.....	42
UIII. ОСВІТНЬО-КВАЛІФІКАЦІЙНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЛІКАРЯ-ФТИЗІАТРА.....	50
IX. ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ З ІНТЕРНАТУРИ, ЯКІ МАЮТЬ ВЕСТИ (МАТИ) ЛІКАРІ- ІНТЕРНИ.....	54
X. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	56

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Методичний посібник з організації навчального процесу для лікарів-інтернів фтизіатрії і пульмонології та керівників є доповненням до "Типової навчальної програми" спеціалізації (інтернатури) випускників вищих медичних закладів освіти III-IV рівнів акредитації зі спеціальності "пульмонології і фтизіатрії" (14.01.01).

Згідно з наказом МОЗ України від 23.02.2005р. „Про затвердження Переліку спеціальностей та строки навчання в інтернатурі випускників медичних і фармацевтичних вищих навчальних закладів, медичних факультетів університетів" та наказу МОЗ України від 25.11.2005 р. № 621 „Про внесення змін до наказу МОЗ України № 81" до існуючих типового навчального плану і програми інтернатури з пульмонології і фтизіатрії випускників вищих медичних закладів освіти III та IU рівнів акредитації, затв. МОЗ України 24.07.2002 р., внесені відповідні корективи.

Інтернатура (первинна спеціалізація) є обов'язковою формою післядипломної підготовки випускників усіх факультетів вищих медичних навчальних закладів України III-IV рівнів акредитації незалежно від підпорядкування та форми власності, після закінчення якої їм присвоюється кваліфікація лікаря-спеціаліста з певного фаху. Метою інтернатури є професійна підготовка лікарів-інтернів - надання знань, умінь та практичних навичок до самостійної практичної лікарської роботи за фахом.

Мета навчання в інтернатурі: допомогти інтерну оволодіти основами професійної діяльності фтизіопульмолога та закріпити і удосконалити набуті професійні навички, систематизувати і поглибити спеціальні знання основної та суміжних дисциплін і підготуватись до атестації на визначення знань і практичних навичок лікаря-спеціаліста. Головним методичним принципом навчання в інтернатурі залишається розвиток активності лікарів і контроль їхньої самостійності. Інтернатура проводиться у формі очно-заочного навчання на кафедрах вищих медичних

закладів освіти III-IV рівнів акредитації і закладів післядипломної освіти та стажування в базових установах охорони здоров'я. Підготовка лікарів в інтернатурі проводиться за індивідуальними навчальними кланами, розробленими на підставі типового навчального плану і програми спеціалізації (інтернатури).

Завданням інтернатури з пульмонології та фтизіатрії є оволодіння знаннями та професійними навичками з усіх курсів пульмонології та фтизіатрії: задачі та організація пульмонологічної служби, теоретичні основи пульмонології, методи діагностики захворювань органів дихання, захворювання органів дихання, неспецифічні захворювання органів дихання у дітей та підлітків, невідкладні стани в пульмонології та лікування захворювань органів дихання; організація боротьби з туберкульозом, теоретичні основи фтизіатрії, виявлення та діагностика туберкульозу, туберкульоз органів дихання у дітей та підлітків. туберкульоз органів дихання у дорослих і його диференційна діагностика, ускладнення туберкульозу легень, невідкладна допомога, туберкульоз в сполученні з іншими захворюваннями легень, позалегеневиий туберкульоз, лікування хворих на туберкульоз та профілактика туберкульозу.

Практичними навичками лікарі-інтерни оволодівають, працюючи під керівництвом викладачів в фтизіопульмонологічних відділах , а також у діагностичних.

Особливу увагу доцільно приділяти навчанню інтерна під час чергувань, консиліумів, аналізів смертності, клінічних розборів та інших медичних заходів.

Оволодіння професійними навичками оцінюється на всіх етапах підготовки інтерна: базовий, проміжний та заключний комп'ютерний тестовий контроль, рубіжні тематичні контролю, реферативні доповіді, диференційовані заліки в кінці першого та другого очних циклів та підсумковий іспит, включаючи і залік з практичних навичок.

Всі види контролю за ходом підготовки інтерна відображаються в щоденниках роботи лікарів-інтернів та в залікових книжках.

В процесі контролю за виконанням плану і програми інтернатури керівник підготовки інтернів оцінює розуміння інтерном фундаментальних теоретичних положень з акушерства і гінекології, вміння застосувати отримані знання на практиці, рівень володіння сучасними методами апаратної функціональної діагностики та найбільш розповсюдженими маніпуляціями і оперативними втручаннями, здатність визначити форму, складність, ступінь тяжкості і прогноз захворювання, вміння використати сучасні досягнення специфічної етіотропної, патогенетичної терапії окремих захворювань, методи їх профілактики, а також знання інтерном наказів, методичних вказівок, регламентів МОЗ України, обласних та міських відділів охорони здоров'я.

Типовим навчальним планом підготовки лікаря-інтерна за спеціальністю «Пульмонологія та фтизіатрія» протягом 1,5 років інтернатури передбачено: 1,5 місяців (1560 год.) навчання на кафедрі пульмонології та фтизіатрії та суміжних кафедрах. Наприкінці інтернатури лікарі-інтерни підлягають атестації на визначення знань і практичних навичок з присвоєнням їм звання лікаря-спеціаліста.

II. ГРАФІК НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Роки на-вчання	МІСЯЦІ											
	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII
Перший	Б	Б	Б	Б	Б	К	К	К	К	К	К	В
Другий	Б	Б	К	К	К	К						

Б — стажування на базі

К — навчання на кафедрі та суміжних кафедрах;

В — відпустка.

Початок навчання в інтернатурі — з 1 серпня на базі стажування.

Графіком навчального процесу для інтернів-фтизіатрів передбачено:

перший рік:

— серпень – грудень (5 місяць або 22 тижні) — на базі стажування;

— січень – червень (6 місяців або 26 тижнів) — навчання на кафедрі;

— липень — відпустка

другий рік:

— серпень – вересень (2 місяці або 9 тижнів) — на базі стажування;

— жовтень – січень (4 місяці або 17 тижнів) — навчання на кафедрі

—

Певні вузькі спеціальні розділи навчальної програми інтерни вивчають під час навчання на відповідних кафедрах (відділеннях), де одночасно поглиблюють і розширюють свою підготовку з усіх розділів програми на базі стажування. За весь період спеціалізації в інтернатурі лікар-інтерн повинен оволодіти певними практичними навичками і маніпуляціями, перелік яких наведений нижче. Передбачено три рівні засвоєння матеріалу: 1-й рівень (+) — ознайомлення з даним питанням; 2-й (++) — уміння застосовувати набуті знання і навички при курації хворих; 3-й (+++) — уміння самостійно застосовувати набуті знання та навички в обстеженні, діагностиці і лікуванні хворих.

Інтерн щоденно працює 5 годин у стаціонарі або амбулаторії і 2 години в діагностичних кабінетах:

— рентгенологічному;

— лабораторної діагностики;

— туберкулінодіагностики;

— бронхологічному;

— функціональної діагностики тощо.

Практична підготовка лікарів-інтернів досягається шляхом їх систематичної активної участі в діагностичній і лікувальній

роботі, обходах, клінічних розборах, інших видах практичної діяльності відділення.

Лікар-інтерн повинен здійснювати діагностично-лікувальний процес — курацію хворих (10-12 пацієнтів), які за ним закріплені. Для вказаних хворих лікар-інтерн складає план обстеження та виконує увесь обсяг діагностичних досліджень та лікувальних заходів на правах лікуючого лікаря. Він зобов'язаний трактувати дані обстежень, що проводяться цим хворим (клінічні, рентгенологічні, лабораторні, ендоскопічні тощо), складати план лікування, призначати засоби лікування.

Керівник повинен приділяти особливу увагу підбору хворих, зокрема з патологією, яка підлягає вивченню в даний період проходження інтернатури. Однак інтерну не слід обмежуватися роботою тільки із закріпленими за ним хворими. Він повинен знати всіх пацієнтів у відділенні, особливо важких хворих, з утрудненнями в діагностиці та лікуванні, незалежно від того, м'єс їх лікуючим лікарем, брати участь в обходах завідувачів відділеннями. ,1 ; підвищення активності інтерна необхідно доручати йому стежити за виконанням необхідних діагностичних досліджень, за виконанням відповідних лікувальних призначень, динамікою захворювання. Обмеження діяльності інтерна тільки веденням закріплених за ним хворих — груба помилка навчання в інтернатурі.

Зміст програми охоплює весь обсяг теоретичних знань, умінь і практичних навичок, необхідних лікарям-інтернам-терапевтам для самостійної роботи з надання кваліфікованої допомоги хворим і потерпілим.

Програма складається з трьох блоків - „Пульмонологія і фтизіатрія”, „Суміжні дисципліни” та „Додаткові програми”, які, в свою чергу, поділяють на розділи, що складаються з тем дисципліни. Збільшення годин на проходження розділу „Інтенсивна терапія. Невідкладні стани” зумовлене актуальністю даного питання і необхідністю належної підготовки до складання ліцензійного іспиту „Крок-3”. З цієї ж причини вивчення даного розділу передбачене на першому році інтернатури.

З метою надання викладанню питань лікування та клінічної фармакології прикладного характеру, вони включені окремими темами в розділі плану.

Зміст та форми військово-медичної підготовки регламентуються додатковими планами і здійснюються на базі відповідних підрозділів ВНЗ.

Для виконання даної програми в процесі очної частини інтернатури передбачено такі види занять: лекції, практичні та семінарські заняття. Кількість годин, відведених на лекційний матеріал, становить 5% від загального обсягу навчального часу. Теоретична підготовка передбачає, крім лекцій, активну участь у семінарських заняттях, науково-практичних, клінічних і патологоанатомічних конференціях тощо. Проведення науково-практичних конференцій, конференцій молодих вчених та лікарів-інтернів відбувається за рахунок часу, відведеного на викладання розділів, під час проведення яких проводяться дані заходи.

Кількість годин, відведених на практичні заняття лікарів-інтернів складає приблизно 70% загального навчального часу. Особливий наголос під час занять робиться на засвоєння практичних навичок. В переліку практичних навичок передбачено три рівні засвоєння матеріалу: 1-ий рівень (+) - ознайомлення з даними питаннями; 2-й (++) - знання методів та інтерпретації даних при курації хворих, виконанні окремих, маніпуляцій; 3-й. (+++) — уміння самостійно застосовувати набуті знання та навички в обстеженні, діагностиці і лікуванні хворих. Перелік практичних навичок, якими повинен оволодіти лікар-інтерн-терапевт поданий в цій програмі окремо. Така організація навчального процесу максимально готує лікаря-інтерна до самостійної практичної роботи, особливо в структурі надання первинної медико-санітарної допомоги.

Загальна кількість годин, відведених на проведення певних тематичних блоків, структурування навчального плану за видами занять (лекції, семінари, практичні заняття), за рішенням ВНЗ, може змінюватися в межах 15% в залежності від актуальності питань на сучасному етапі розвитку медичної науки та регіональних особливостей

роботи лікарів. Питання перерозподілу викладання тем і розділів за роками навчання може змінюватись при умові відповідної компенсації годин з інших розділів навчального плану.

Самостійна робота лікаря-інтерна над засвоєнням навчального матеріалу поза аудиторією може виконуватись у бібліотеці вищого навчального закладу, навчальних кабінетах кафедр, комп'ютерних класах, клініці тощо.

Для визначення початкового рівня знань і практичних навичок на початку першого року навчання на кафедрі проводиться базовий контроль знань, який складається з двох етапів. Перший етап - перевірка рівня оволодіння практичними навичками, який проводиться у відділенні біля ліжка хворого, із заповненням відповідних атестаційних листків. Другий етап - тестовий контроль, який поводитьься у вигляді вирішення тестових завдань та у вигляді комп'ютерного контролю. Результати базового контролю враховуються при складанні індивідуального плану підготовки в інтернатурі. Викладання кожного розділу дисциплін закінчується перевіркою засвоєння практичних навичок з даної дисципліни. При завершенні очної частині першою року навчання в інтернатурі на кафедрі вищою закладу освіти проводиться підсумковий контроль, що включає в себе перевірку професійної практичної підготовки лікаря-інтерна згідно з планом і програмою, тестовий контроль рівня знань та умінь, співбесіду.

Практична частина підсумкового контролю знань лікарів-інтернів може розпочинатись заздалегідь, шляхом їх участі в клінічних, інструментальних, санітарно-епідеміологічних обстеженнях, виробничих процесах тощо (у присутності викладача). Лікарі-інтерни, які не атестовані за результатами підсумкового контролю або не з'явилися на нього без поважних причин, зобов'язані пройти підсумковий контроль у терміни не пізніше двох місяців від початку нового навчального року. Повторне нескладання підсумкового контролю кваліфікується як невиконання навчального плану. На перших заняттях другого року навчання очного циклу розглядаються етап виконання індивідуального навчального

плану інтерна, дискусійні та проблемні питання, що виникли під час проходження інтернатури па базах стажування.

По закінченні навчання в інтернатурі лікарі-інтерни підлягають атестації для визначення знань і практичних навичок з присвоєнням звання лікаря-спеціаліста із спеціальності „Пульмонологія і фтизіатрія”.

За період навчання в інтернатурі лікар-інтерн повинен скласти ліцензований іспит „Крок-3”, що визначено відповідними регламентуючими документами.

Атестація лікарів-інтернів включає в себе: контроль знань та вмінь за комп'ютерними тестуючими програмами, оцінку державною атестаційною комісією володіння практичними навиками, співбесіду чи іншу форму підсумкової оцінки рівня засвоєння навчальної програми інтернатури.

Комп'ютерний контроль знань та вмінь проводиться в комп'ютерному класі факультету вищого закладу освіти за тестовими комп'ютерними програмами, затвердженими Міністерством охорони здоров'я України, в присутності членів державної атестаційної комісії.

При проведенні оцінки володіння практичними навиками лікарі-інтерни підлягають обов'язковому контролю: вміння провести обстеження хворого, вміння дати клінічну оцінку результатів допоміжних досліджень, провести диференціальний діагноз, виставити клінічний діагноз, призначити лікування конкретному хворому, надати невідкладну допомогу (включаючи проведення серцево-легеневої реанімації на тренажері), вирішити питання експертизи працездатності.

Співбесіда (за екзаменаційними білетами) проводиться з кожним лікарем-інтерном. За результатами співбесіди, з урахуванням оцінок попередніх етапів, приймається рішення про рівень підготовки лікаря-інтерна і присвоєння йому звання лікаря-спеціаліста.

При проходженні заочної частини інтернатури лікар-інтерн підпорядковується адміністрації базової лікувально-профілактичної установи. На нього поширюються правила внутрішнього трудового розпорядку, права та пільги, що встановлені для медичних працівників даної установи. Під

час проходження інтернатури, при здійсненні функції лікаря, інтерн володіє правами і несе відповідальність за свої вчинки на рівні з іншими лікарями. Заочна частина інтернатури проводиться на базі терапевтичних чи відповідних спеціалізованих відділень стаціонарних закладів, поліклінік, амбулаторних закладів. Час проходження заочної частини первинної спеціалізації за окремими курсами навчальної програми на базі амбулаторних закладів повинен становити не менше третини часу, відведеного для вивчення курсу. Відповідно до чинного положення про інтернатуру, лікар-інтерн повинен самостійно забезпечувати діагностичний та лікувальний процес під керівництвом безпосереднього керівника. Лікарі-інтерни чергують 2 рази в місяць у стаціонарі під керівництвом відповідального чергового лікаря і звітують про результати чергування на ранкових конференціях, оперативних нарадах у відділенні.

III. НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

спеціалізації (інтернатури) за спеціальністю
«ПУЛЬМОНОЛОГІЯ ТА ФТИЗІАТРІЯ»

(ОЧНА ЧАСТИНА)

Код курсу	Назва курсу	Кількість годин			
		лекції	практ.	семінар	разом
Пульмонологія					
1.	Задачі та організація пульмонологічної служби		6	2	8
2.	Теоретичні основи пульмонології		6	2	8
3.	Методи діагностики захворювань органів дихання		36	6	42

1	2	3	4	5	6
4.	Захворювання органів дихання				
1	2	3	4		6
4.1	Вади розвитку легень	2	12	8	22
4.2	Захворювання дихальних шляхів	2	40	16	58
4.3	Захворювання легень, викликані інфекцією	4	82	36	122
4.4	Алергічні захворювання	2	12	8	22
4.5	Пухлини легень, пухлини та кісти середостіння	2	22	8	32
4.6	Грибкові захворювання	2	12	4	18
4.7	Паразитарні захворювання	2	12	4	18
4.8	Саркоїдоз	2	16	4	22
4.9	Хвороби легень, обумовлені дією хімічних та фізичних факторів	2	18	4	24
4.10	Ураження легень при інших захворюваннях	2	16	4	22
4.11	Захворювання судин легень	2	8	4	14
4.12	Рідкісні захворювання легень	2	12	4	18
5.	Неспецифічні захворювання органів дихання у дітей та підлітків	2	26	8	36
6.	Лікування захворювань органів дихання	4	44	24	72
	Рубіжний комп'ютерний контроль знань		6		6
	Разом	32	386	146	564

Фтизіатрія					
1	2	3	4	5	6
7.	Організація боротьби з	4	38	32	74

	туберкульозом				
1	2	3	4	5	6
8.	Теоретичні основи фтизіатрії	4	36	30	70
9.	Виявлення та діагностика туберкульозу органів дихання. Методи обстеження хворих	2	62	56	120
10.	Туберкульоз у дітей та підлітків	2	70	36	108
11.	Туберкульоз органів дихання у дорослих і його диференційна діагностика. Ускладнення туберкульозу легень, невідкладна допомога	12	13 2	64	208
12.	Туберкульоз органів дихання в сполученні з іншими захворюваннями. Туберкульоз у похилому і старечому віці. Туберкульоз і материнство	2	22	18	42
13.	Позалегеневий туберкульоз	4	22	24	50
14.	Лікування хворих на туберкульоз. Невідкладна допомога й інтенсивна терапія при туберкульозі органів дихання і його ускладненнях	8	66	40	114
	Рубіжний контроль знань	-	6	-	6
	Заключний комп'ютерний контроль знань	-	6	-	6
	Іспит	-	6	-	6
	Разом	38	46 6	300	804
15.	Невідкладні стани				

	Терапевтичний профіль	2	50		52
1	2	3	4	5	6
	Хірургічний профіль	2	33		35
	Педіатричний профіль	2	34		36
	Акушерсько-гінекологічний профіль	2	19		21
	Рубіжний контроль знань			12	12
	Разом	8	136	12	156
	Додаткові програми				
16.	Імунологія	12			12
17.	ВІЛ / СНІД	6			6
18.	Медична інформатика	12			12 -
19.	Медицина катастроф	6			6
	Разом	36			36
	Всього	114	988	458	1560

Навчальний план визначає загальну тривалість навчання інтернів, розподіл годин, відведених на вивчення курсів навчальної програми. В разі необхідності, враховуючи рівень базисних знань, регіональну патологію, актуальність та специфіку завдань охорони здоров'я регіону та інші обставини, кафедра може вносити корективи та доповнення в навчальні години, які регламентовані навчальним планом, в межах 20 % від загального обсягу часу.

занять: лекції — 5 %, практичні заняття та семінари — до 95 %. Під час навчання на кафедрі пульмонології та фтизіатрії та суміжних кафедрах інтерни у відповідності з навчальним планом набувають теоретичних знань та оволодівають практичними навичками. Теоретична підготовка передбачає обов'язкове відвідування лекцій, активну участь у практичних заняттях, науково-практичних і патологоанатомічних конференціях. З найбільш актуальних тем програми лікарі-інтерни готують реферати, які обговорюються на конференціях. На практичних заняттях інтерни під керівництвом викладача опановують практичні навички з пульмонології та фтизіатрії та суміжних дисциплін.

**ІV. НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ
ІНТЕРНІВ
ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ «ПУЛЬМОНОЛОГІЯ І
ФТИЗІАТРІЯ»
Пульмонологія**

Коди курсу, розділу і теми	Назва курсу, розділу
1.	Задачі та організація пульмонологічної служби
1.1	Задачі та організація пульмонологічної служби
1.2	Методи раннього виявлення хворих на неспецифічні захворювання легень
1.3	Профілактика неспецифічних легеневих захворювань
1.4	Диспансеризація пульмонологічних хворих
1.5	Медико-соціальна експертиза
2.	Теоретичні основи пульмонології

- 2.1 Анатомія органів дихання
- 2.2 Фізіологія дихання та легеневого кровообігу
- 2.3 Патофізіологія дихання та легеневого кровообігу. Гостра дихальна недостатність. Хронічна дихальна недостатність
- 2.4 Синдром дисемінованого внутрішньосудинного згортання
- 3 Методи діагностики захворювань органів дихання**
  - 3.1 Клінічні методи діагностики
  - 3.2 Клінічні лабораторні методи діагностики
  - 3.3 Рентгенологічні методи діагностики
  - 3.4 Дослідження системи зовнішнього дихання та її функцій
  - 3.5 Радіонуклідні дослідження
  - 3.6 Ендоскопічні методи дослідження
  - 3.7 Неендоскопічні види біопсій у пульмонології
- 4. Захворювання органів дихання**
  - 4.1 Вади розвитку органів дихання
  - 4.2 Захворювання дихальних шляхів:
    - 4.2.1 Гострий бронхіт
    - 4.2.2 Хронічний бронхіт
    - 4.2.3 Бронхіальна астма
    - 4.2.4 Хронічні обструктивні захворювання легень (ХОЗЛ)
  - 4.3 Захворювання легень, викликані інфекцією
    - 4.3.1 Пневмонія (позалікарняна (негоспітальна), нозокоміальна, аспі-раїїна. пневмонія в осіб із тяжкими порушеннями імунітету)
      - 4.3.2 Плеврит
      - 4.3.3 Абсцес та гангрена легень. Гострий абсцес легень. Хронічний абсцес легень. Гангрена легень
      - 4.3.4 Бронхоектатична хвороба
    - 4.4 Алергійні та ідіопатичні захворювання легень
      - 4.4.1 Екзогенний алергійний альвеоліт
      - 4.4.2 Легеневі еозинофіли

- 4.4.3 Ідіопатичний фіброзуючий альвеоліт
- 4.5 Пухлини легень. Пухлини та кісти межистіння
- 4.5.1 Рак легень. Центральний рак легень.
Периферійний рак легень. Метастатичний рак легень
- 4.5.2 Пухлини та кісти межистіння
- 4.5.3 Доброякісні пухлини легень
- 4.6 Грибкові захворювання
- 4.6.1 Кандидоз
- 4.6.2 Аспергільоз первинний
- 4.6.3 Аспергільома
- 4.6.4 Актиномікоз
- 4.7 Паразитарні захворювання
- 4.7.1 Ехінококоз легень та ін.
- 4.8 Саркоїдоз

- 4.9 Професійні захворювання легень та захворювання легень, обумовлені дією хімічних та фізичних факторів
- 4.9.1 Професійні захворювання легень
- 4.9.2 Медикаментозно-індуковані захворювання легень
- 4.9.3 Ураження легень при променевої терапії
- 4.9.4 Інгаляційні ураження
- 4.10 Ураження легень при інших захворюваннях
- 4.10.1 Легеневі синдроми при ревматичних захворюваннях
- 4.10.2 Гранулематоз Вегенера
- 4.10.3 Синдром Гудпасчера
- 4.11 Захворювання судин легень

- 4.11.1 Тромбоемболія легеневої артерії
- 4.11.2 Емболія легеневої артерії нетромботичної етіології
- 4.12 Рідкісні захворювання легень
- 4.13 Гострий респіраторний дистрес-синдром
- 5. Неспецифічні захворювання органів дихання у дггей та підлітків
- 6. Лікування захворювань органів дихання
  - 6.1 Етіотропна терапія неспецифічних захворювань легень (НЗЛ)
  - 6.2 Фізіотерапевтичні методи та санаторно-курортне лікування
  - 6.3 Бронхологічні методи лікування
  - 6.4 Хірургічні методи лікування

Фтизіатрія

- 7. Організація боротьби з туберкульозом
  - 7.01. Організація боротьби з туберкульозом в Україні. Структура протитуберкульозної служби
  - 7.02. Протитуберкульозний диспансер, задачі, структура та його функції. Групування контингентів протитуберкульозних закладів
  - 7.03. Організація роботи амбулаторного відділення (туб. кабінету)
  - 7.04. Робота в осередку туберкульозної інфекції
  - 7.05. Облікові та звітні форми медичної документації
  - 7.06. Сумісна робота дільничного фтизіатра з лікарями загальної медичної мережі та СЕС із своєчасного

- 7.07. виявлення та профілактики туберкульозу
Профілактика туберкульозу: специфічна, санітарна, соціальна
- 7.08. Експертиза працездатності при туберкульозі.
Робота ЛЛК, МСЕК. Реабілітація та працевлаштування хворих на туберкульоз
- 7.10. Основні директивні документи, інструктивні та методичні матеріали з організації боротьби з туберкульозом
- 7.11. Деонтологія у фтизіатрії
- 8. Теоретичні основи фтизіатрії
- 8.01. Збудник туберкульозу
- 8.02. Епідеміологія туберкульозу
Епідеміологічні показники з туберкульозу в Україні та інших країнах
- 8.03. Патогенез туберкульозу
- 8.04. Імунітет при туберкульозі
- 8.05. Сегментарна будова бронхів та легень
- 8.06. Патоморфологія туберкульозу
- 9. Виявлення та діагностика туберкульозу органів дихання. Методи обстеження хворих на туберкульоз легень
- 9.01. Своєчасне виявлення хворих на туберкульоз
- 9.02. Діагностика туберкульозу. Класифікація методів діагностики при туберкульозі легень: 1) обов'язковий діагностичний мінімум (ОДМ); 2) додаткові; 3) факультативні
- 9.03. Методи обстеження хворих на туберкульоз легень: клінічні, рентгенологічні, лабораторні.

Туберкулінодіагностика. Ендоскопічні, біопсійні методи. Імунологічні дослідження. Функціональні методи дослідження

- 10. Туберкульоз у дітей та підлітків
  - 10.01. Початкові прояви первинної туберкульозної інфекції у дітей та підлітків. Віраж туберкулінової чутливості. Туберкульозна інтоксикація
  - 10.02. Первинні локальні форми туберкульозу у дітей та підлітків. Первинний туберкульозний комплекс. Туберкульоз внутрішньогрудних лімфатичних вузлів
  - 10.03. Хронічний первинний туберкульоз
  - 10.04. Дисемінований туберкульоз
  - 10.05. Генералізований туберкульоз як особливість туберкульозу у дітей раннього віку
  - 10.06. Туберкульозний плеврит
  - 10.07. Туберкульоз нервової системи і мозкових оболонок
  - 10.08. Лікування туберкульозу у дітей та підлітків. Критерії вилікування та активності туберкульозу, залишкові зміни
  - 10.09. Профілактика туберкульозу у дітей та підлітків: вакцинація та ревакцинація, хіміопрофілактика
  - 10.10. Раннє виявлення туберкульозу у дітей та підлітків. Організація протитуберкульозної допомоги дітям та підліткам
  - 10.11. Диспансерне групування дітей та підлітків
- 11. Туберкульоз органів дихання у дорослих та його диференційна діагностика. Ускладнення туберкульозу, невідкладна допомога
  - 11.01. Клінічна класифікація туберкульозу
  - 11.02. Дисемінований туберкульоз легень

- 11.03. Вогнищевий туберкульоз легень
- 11.04. Інфільтративний туберкульоз легень
- 11.05. Казеозна пневмонія
- 11.06. Туберкульома легень
- 11.07. Фіброзно-кавернозний туберкульоз легень
- 11.08. Циротичний туберкульоз легень
- 11.09. Туберкульозний плеврит, емпієма. Диференційна діагностика
- 11.10. Туберкульоз бронхів, трахеї, верхніх дихальних шляхів
- 11.11. Міліарний туберкульоз
- 11.12. Ускладнення туберкульозу органів дихання, невідкладна допомога
- 11.13. Критерії активності туберкульозу. Залишкові зміни туберкульозу
- 12. Туберкульоз органів дихання у поєднанні з іншими захворюваннями. Туберкульоз у похилому і старечому віці. Туберкульоз і материнство
- 12.01. Туберкульоз органів дихання у поєднанні з іншими захворюваннями
- 12.02. Туберкульоз у похилому і старечому віці
- 12.03. Туберкульоз і материнство
- 13. Позалегеневий туберкульоз
- 13.01. Туберкульоз мозкових оболонок і центральної нервової систем ц
- 13.02. Абдомінальний туберкульоз

- 13.03. Туберкульоз кісток і суглобів
- 13.04. Туберкульоз сечових, статевих органів
- 13.05. Туберкульоз шкіри та підшкірної клітковини
- 13.06. Туберкульоз периферичних лімфатичних вузлів
- 13.07. Туберкульоз очей
- 13.08. Туберкульоз інших органів
- 14. **Лікування хворих на туберкульоз. Невідкладна допомога й інтенсивна терапія при туберкульозі органів дихання і його ускладненнях**
- 14.01. Роль лікування в програмі боротьби з туберкульозом. Принципи лікування хворих на туберкульоз
- 14.02. Характеристика протитуберкульозних препаратів
- 14.03. Побічні реакції на протитуберкульозні препарати, невідкладна допомога
- 14.04. Хіміотерапія хворих на туберкульоз
- 14.05. Патогенетичне лікування
- 14.06. Санаторне лікування
- 14.07. Хірургічні методи лікування хворих на туберкульоз органів дихання
- 14.08. Колапсотерапія
- Невідкладні стани**
- Терапевтичний профіль**
- 15.01. **Невідкладні стани при патології серцево-судинної системи**
- 15.01.1. Зупинка кровообігу та дихання, раптова коронарна смерть
- 15.01.2. Гострий коронарний синдром
- 15.01.3. Пароксизмальні порушення ритму та провідності серця
- 15.01.4. Гостра серцева недостатність
- 15.01.5. Гіпертензивні кризи
- 15.01.6. Колапс

- 15.01.7. Кардіогенний шок
- 15.02. **Невідкладні стани при патології нервової системи, при розладах психіки та поведінки**
  - 15.02.1. Втрата свідомості
  - 15.02.2. Інсульти
  - 15.02.3. Судомний синдром
  - 15.02.4. Гострий психоз
  - 15.02.5. Епілептичний статус
  - 15.02.6. Абстинентний синдром
  - 15.02.7. Жертва сексуального насильства
  - 15.02.8. Гострий біль (головний біль, у шиї, спині, м'яких тканинах)
- 15.03. **Невідкладні стани при патології системи органів дихання, травлення, порушеннях згортання крові**
  - 15.03.1. Гостра дихальна недостатність (в т. ч. астматичні стани, гострий стеноз, ларинготрахеїт, пневмоторакс тощо)
  - 15.03.2. Кров у випорожненні
  - 15.03.3. Кровотечі та крововтрата
- 15.04. **Невідкладні стани при патології ендокринної системи. Алергічні стани**
  - 15.04.1. Коматозні стани (кетозацидотична, гіперосмолярна, лактацидемічна, гіпоглікемічна, міседематозна кома)
  - 15.04.2. Гостра надниркова недостатність, тиреотоксичний криз
  - 15.04.3. Анафілаксія (набряк гортані, набряк Квінке, анафілактичний шок)
  - 15.04.4. Гостра шкірна висипка. Токсодермії. Основні діагностичні критерії сифілісу
- 15.5. Гострі отруєння. Стани, що викликані уразливими факторами зовнішнього середовища. Організація допомоги в екстремальних ситуаціях
  - 15.05.1. Гострі радіаційні ураження

- 15.05.2. Організація допомоги при радіаційних отруєннях
- 15.05.3. Організація допомоги при масових гострих радіаційних ураженнях
- 15.06 Інфекційні захворювання. Організація невідкладної допомоги при особливо небезпечних інфекціях
- 15.06.1. Системні інфекційні захворювання (висипний тиф, холера, бруцельоз)
- 15.06.2. Організація невідкладної допомоги при особливо небезпечних інфекціях

Хірургічний профіль

- 15.07. **Загальні питання реаніматології**
- 15.07.1. Принципи надання невідкладної допомоги. Етичні та юридичні аспекти. Основні реанімаційні заходи (інтубація трахеї, трахеостомія, ШВЛ, непрямий та прямий масаж серця, дефібриляція серця, пункція серця, пункція та катетеризація центральних та периферичних вен). Особливості реанімації людей похилого віку
- 15.07.2. Трансфузіологія
- 15.08. **Невідкладна допомога при гострих отруєннях**
- 15.08.1. Гострі побутові отруєння. Гострі медикаментозні отруєння. Гострі професійні отруєння. Гострі бойові отруєння. Покуси, вжалення
- 15.09. **Невідкладна допомога при станах, викликаних уразливими факторами зовнішнього середовища**
- 15.09.1. Політравма
- 15.09.2. Переохолодження та обмороження
- 15.09.3. Електротравма. Утоплення
Опіки термічні та хімічні. Гіпертермічний

синдром. Тепловий удар

- 15.10. **Невідкладна допомога при шоках, коматозних станах**
- 15.10.1. Геморагічний шок. Травматичний шок. Пповолемічний шок. Анафілактичний шок, набряк Квінке
- 15.10.2. Коматозні стани
- 15.11. **Невідкладна допомога при патології органів системи дихання, травлення, сечовидільної системи, порушеннях системи крові**
- 15.11.1. Гостра асфіксія (в т. ч. сторонні тіла гортані, трахеї і повішання)
- 15.11.2. Гостра дихальна недостатність (в т. ч. астматичні стани, гострий стеноз, ларинготрахеїт, пневмоторакс)
- 15.11.3. Гостра печінкова недостатність
- 15.11.4. Кров у випорожненнях
- 15.11.5. Гостра ниркова недостатність
- 15.11.6. Гостра затримка сечі. Гостра гематурія
- 15.11.7. Гострий абдомінальний біль, напруження передньої черевної стінки
- 15.11.8. Кровотечі та крововтрата
- 15.11.9. Глибокий венозний тромбоз
- 15.12. **Невідкладна допомога за гострого болю**
- 15.12.1. Гострий абдомінальний біль при напруженні передньої черевної стінки
- 15.12.2. Гострий біль у промежині й тазовій ділянці
- 15.12.3. Гострий біль у шиї, спині, кістках, суглобах, м'яких тканинах
- 15.13. **Організація невідкладної допомоги у екстремальних умовах**
- 15.13.1. Масові бойові отруєння
- 15.13.2. Організація невідкладної допомоги при аваріях і катастрофах
- 15.13.3. Транспортна іммобілізація

Педіатричний профіль

- 15.14. **Загальні питання реаніматології у дітей**
- 15.14.1. Особливості реанімації новонароджених і дітей грудного віку
- 15.14.2. Трансфузіологія у дітей
- 15.15. **Невідкладні стани при патології органів дихання у дітей**
- 15.15.1. Невідкладна допомога при хворобах органів дихання та алергічних станах у дітей
- 15.15.2. Гостра дихальна недостатність (в т. ч. астматичні стани, гострий стеноз, ларинготрахеїт)
- 15.16. **Невідкладні стани при патології серцево-судинної системи у дітей**
- 15.16.2. Гостра серцева недостатність
- 15.16.3. Колапс
- 15.16.4. Задишково-ціанотичний криз
- 15.17. **Невідкладні стани при системи крові у дітей**
- 15.17.1. Кровотечі та крововтрата
- 15.18. **Невідкладні стани при системи травлення у дітей**
- 15.18.1. Кров у випорожненні
- 15.19. **Невідкладні стани при патології ендокринної системи, алергічних станах у дітей**
- 15.19.1. Гостра наднирникова недостатність
- 15.19.2. Коматозні стани (кетозацетемія, гіперосмолярна, гіпоглемічна)
- 15.19.3. Анафілаксія (набряк гортані, набряк Квінке, анафілактичний шок)
- 15.20. **Інфекційні захворювання. Невідкладна допомога дітям**
- 15.20.1. Токсикоексикоз, синдром блювання у дітей
- 15.20.2. Інфекційно-токсичний шок
- Акушерсько-гінекологічний профіль**
- 15.21. **Невідкладна допомога при шоках**

- 15.21.1. Геморагічний шок
- 15.21.2. Інфекційно-токсичний шок.
- 15.22. **Аборт**
- 15.22.1. Септичний аборт
- 15.22.2. Аборти, ускладнені кровотечею
- 15.22.3. Перфорація матки під час абортів
- 15.23. **Еклампсія**
- 15.23.1. Невідкладна допомога при еклампсії
- 15.23.2. Профілактика еклампсії та важких форм гестозу
- 15.23.3. Тактика ведення пологів при еклампсії та її ускладненнях
- 15.24. **Смерть плода**
- 15.24.1. Гостра ФПН: діагностика, лікування та акушерська тактика
- 15.24.2. Хронічна ФПН: діагностика, лікування та акушерська тактика
- 15.25. **Фізіологічні та патологічні пологи**
- 15.25.1. Тактика ведення фізіологічних пологів
- 15.25.2. Тактика ведення патологічних пологів
- 15.26. **Гострий біль**
- 15.26.1. Гострий біль у промежині й тазовій ділянці

Додаткові програми

- 16. **Основи імунології**
- 17. **ВІЛ/СНІД**
- 18. **Медична інформатика**
- 19. **Медицина катастроф**

У. ТЕМАТИКА ЛЕКЦІЙ

№№ п/п	Тема лекцій	Години
1	2	3
	ПУЛЬМОНОЛОГІЯ	
1.	Структура пульмонологічної служби. Диспансеризація пульмонологічних хворих	2
2.	Експертиза проездатності при туберкульозі. Робота ЛЛК, МСЕК. Реабілітація та працевлаштування хворих на туберкульоз	2
3.	Анатомія фізіологія органів дихання	2
4.	Клініко-рентгенологічні і лабораторні методи діагностики	2
5.	Ендоскопічні методи дослідження	2
6.	Позагоспітальна пневмонія: класифікація, клініка, діагностика, диференційна діагностика і лікування (наказ МОЗ України №128 від 19.03.2007 р.)	2
7.	Класифікація, епідеміологія діагностика та лікування госпітальної (або нозокаміальної) пневмонії (наказ МОЗ України №128	2
8.	Атипові пневмонії: діагностика, клініка, лікування	2
9.	Пневмонії при важких імунodefіцит них станах: діагностика, клініка, лікування	2
10.	Апіраційна пневмонія: діагностика, клініка, лікування	2
11.	Бронхіальна астма: класифікація, клініка, діагностика і лікування (наказ МОЗ України №128 від 19.03.2007 р.)	2

1	2	3
12.	Бронхіти : класифікація, клініка, діагностика і лікування	2
13.	Грибові захворювання легень	2
14.	Паразитарні захворювання легень	2
15.	Доброякісні та злоякісні пухлини легень та кисти середостіння	2
16.	Саркоїдоз: класифікація, діагностика, клініка, лікування	2
17.	Класифікація, клініка, діагностика і диф. діагностика та лікування ХОЗЛ (наказ МОЗ України №128 від 19.03.2007 р.)	2
18.	Муковісцидоз: класифікація, клініка, діагностика та лікування (наказ МОЗ України №128 від 19.03.2007 р.)	2
19.	Професійні захворювання легень та захворювання обумовлені дією хімічних та фізичних чинників	2
20.	За захворювання судин легень. Тромбоемболія легеневої артерії	2
21.	Невідкладні стани в пульмонології	2
РАЗОМ		42
ФТИЗИАТРІЯ		
1	2	3
1.	Структура протитуберкульозної служби	
2	Диспансерні групи хворих на туберкульоз	
1	2	3
3	Імунітет та алергія при туберкульозі	2
3	Епідеміологічні показники туберкульозу залежно від вікової структури населення	2
4	Роль туберкулінодіагностики у виявленні первинної туберкульозної інфекції у дітей та підлітків	2
5.	Особливості діагностики туберкульозу в дітей	2

1	2	3
6.	Туберкуліновий віраж. Туберкульозна інтоксикація	2
7.	Первинний туберкульозний комплекс: клініка, діагностика та лікування	2
8.	Туберкульоз внутрішньо грудних лімфатичних вузлів	2
9.	Особливості лікування первинного туберкульозу в дітей та підлітків	2
10.	Особливості перебігу первинного туберкульозу в дорослих	2
11.	Дисемінований туберкульоз: епідеміологія, патогенез, клініка і лікування	2
12.	Синдром дисемінації : диф. діагностика	2
13.	Вогнищевий, інфільтративний туберкульоз і туберкульома.	2
14.	Диференційна діагностика синдрому вогнищевості та інфільтрації	2
15.	ВІЛ/ СНІД – асоційований туберкульоз легень	2
16.	Туберкульоз і вагітність	2
17.	Туберкульоз у похилому і старечому віці	2
18.	Хіміотерапія хворих на туберкульоз за ДОТС – стратегією і ДОТС+ стратегією (наказ МОЗ України № 384 і 385 від 9.06.06р)	2
РАЗОМ		36
В С Ь О Г О		78 год.

**УІ. ТЕМАТИКА
ПРАПКТИЧНИЇХ ЗАНЯТЬ**

№№ П.п	Назва теми	Годин и
1	2	3
ПУЛЬМОНОЛОГІЯ		
1.	ндоскопічні ндоскопічнініх хворих	2
2.	Медико-соціальна експертиза	2
3.	Анатомія органів дихання.	2
4.	Фізіологія дихання та легеневого кровообігу.	2
5.	Патофізіологія дихання та легеневого кровообігу	2
6.	Методи діагностики захворювань органів дихання	4
7.	Клінічні методи діагностики	4
8.	Клінічні лабораторні методи діагностики	4
9.	ндоскопічні методи діагностики	4
10.	Дослідження системи зовнішнього дихання та її функції	4
11.	ндоскопічні методи діагностики	4
12.	Комп'ютерні методи діагностики	4
13.	Імунодіагностика захворювань органів дихання	4
14.	ЕКГ, УЗД та інші	4
15.	Вади розвитку легень	4
16.	Кістозна гіпоплазія легень	4
17.	Секвестрація легень	2
1	2	3
18.	Захворювання дихальних шляхів	4
19.	Класифікація, клініка, діагностика гострих бронхітів	4

1	2	3
20.	Класифікація, клініка, діагностика хронічних бронхітів	4
21.	Класифікація бронхіальної астми	4
22.	Клініка, діагностика бронхіальної астми	4
23.	Класифікація хронічного обструктивного захворювання легень (ХОЗЛ)	4
24.	Клініка, діагностика хронічного обструктивного захворювання легень (ХОЗЛ)	4
25.	Лікування бронхітів	4
26.	Лікування бронхіальної астми	4
27.	Лікування хронічного захворювання легень (ХОЗЛ)	4
28.	Захворювання легень, викликані інфекцією	4
29.	Патоморфологія і патогенез неспецифічних захворювань легень	4
30.	Фізіологічні механізми зовнішнього дихання та їх порушення	4
31.	Класифікація, епідеміологія позалікарняної пневмонії (або негоспітальної),	4
32.	Клініка і діагностика позалікарняної пневмонії	4
33.	Пневмококова пневмонія	4
34.	Стафілококова пневмонія	4
35.	Деструктивна пневмонія	4
36.	Атипова пневмонія	4
37.	Аспіраційна пневмонія	4
38.	Пневмонія із важкими порушеннями імунітету	4

1	2	3
39.	Класифікація, епідеміологія госпітальної пневмонії (або нозокоміальної),	4
40.	Госпітальна (нозокоміальна) пневмонія: клініка , діагностики і лікування	4
41.	Плеврити	4
42.	Абсцес та гангрена легень.	4
43.	Гострий абсцес легень	4
44.	Хронічний абсцес	4
45.	Гангрена легень	4
46.	Бронхоектатична хвороба	4
47.	Емфізема легень	4
48.	Легенева гіпертензія при обструктивних захворюваннях легень	4
49.	Хронічне легеневе серце: клініка , діагностика і лікування	2
50.	Алергічні захворювання і ідіопатичні захворювання легень	4
51.	Ідіопатичний фіброзуючий альвеліт	4
52.	Екзогенний алергічний альвеоліт	4
53.	Пухлини легень та кисти середостіння	4
54.	Класифікація, клініка і діагностика доброякісних пухлин	4
55.	Кісти середостіння	4
56.	Класифікація злоякісних новоутворів легень та середостіння	4
57.	Центральний рак легень	4
58.	Метастатичний рак легень	2
59.	Грибкові захворювання	4
60.	Кандидоз	4
61.	Аспергілбоз первинний	4

1	2	3
62.	Аспергільома	4
63.	Паразитарні захворювання	4
1	2	3
64.	Ехінококоз легень	4
65.	Аскарідоз	4
66.	Пневмрцистоз	4
67.	Класифікація саркоїдозу	4
68.	Епідеміологія, патогенез саркоїдозу	4
69.	Клініко-рентгенологічні варіанти саркоїдозу	4
70.	Диференційна діагностика саркоїдозу	4
71.	Хвороби легень, обумовлені дією хімічних та фізичних факторів	4
72.	Професійні захворювання легень	4
73.	Медикаментозно-індуковані захворювання легень	4
74.	Ураження легень при променевої терапії	4
75.	Інгаляційні ураження	2
76.	Ураження легень при інших захворюваннях	4
77.	Легеневі синдроми при ревматичних захворюваннях	4
78.	Гранульоматоз Вегенера	4
79.	Синдром Гудпасчера	4
80.	Захворювання судин легень	4
81.	Тромбоемболія легень	4
82.	Рідкісні захворювання легень	4
83.	Гістіоцитоз Х	4
84.	Превинний легеневий альвеолярний протеїноз	4
85.	Неспецифічні захворювання органів дихання у дітей та підлітків	4
86.	Гострий та хронічний бронхіт	4

1	2	3
87.	Пневмонія: позагоспітальна та госпітальна пневмонія	4
88.	Пнемонія при важкому імунodefіцитному стані	4
89.	Аспіраційна пневмонія	4
90.	Стафілококова пневмонія	4
91.	Атипові пневмонії	2
92.	Лікування захворювань органів дихання	4
93.	Етіотропна терапія неспецифічних захворювань легень	4
94.	Принципи антибактеральної терапії НЗЛ	4
95.	Класифікація антибактеріальних препаратів	4
96.	Побічна дія антибактеріальної терапії	4
97.	Інгаляційні бронхолітики пр ХОЗЛ	2
98.	Інгаляційні кортикостероїди	2
99.	Кортикостероїдна терапія бронхіальної астми	4
100.	Бронхологічні методи лікування	2
101.	Патогенетичні методи лікування	4
102.	Профілактика побічних явищ терапії	4
103.	Хірургічні методи лікування	4
Рубіжний комп'ютерний контроль знань 6		
Р А З О М		386

ФТИЗИАТРІЯ		
1	2	3
1.	Організація боротьби з туберкульозом в Україні	2
2.	Структура протитуберкульозної служби.. Групування контингентів протитуберкульозних закладів	2
3.	Протитуберкульозний диспансер, задачі, структура його функції	2
4.	Групування контингентів протитуберкульозних закладів	2
5.	Організація роботи амбулаторного відділення (тубкабінету)	2
6.	Робота в осередку туберкульозної інфекції	4
7.	Облікові та звітні форми медичної документації	4
8.	Профілактика туберкульозу: специфічна, санітарна, соціальна	4
9.	Експертиза проездатності при туберкульозі. Робота ЛЛК, МСЕК. Реабілітація та працевлаштування хворих на туберкульоз	4
10.	Деонтологія у фтизіатрії	2
11.	Збудник туберкульозу	2
12.	Мінливість збудника туберкульозу	2
13.	Епідеміологія туберкульозу	2
14.	Епіпоказники туберкульозу	2
15.	Патогенез туберкульозу	2
16.	Патоморфологія туберкульозу	2
17.	Сегментарна будова бронхів	2
18.	Імунітет при туберкульозі	2
19.	Виявлення та діагностика туберкульозу органів дихання, методи обстеження хворих	2

1	2	3
20.	Своєчасне виявлення хворих на туберкульоз	2
21.	Діагностика туберкульозу	4
22.	Класифікація методів діагностики туберкульозу (Наказ МОЗ України № 384 від 9.06.06р. .)	4
23.	Обов'язковий діагностичний мінімум	2
24.	Додаткові методи обстеження	2
25.	Факультативні методи обстеження	2
26.	Клінічні методи обстеження	2
27.	Клінічні лабораторні методи обстеження (Наказ МОЗ України № 45 від 06.02.2002 р.)	4
28.	Рентгенологічні методи обстеження	2
29.	Комп'ютерна томографія легень	2
30.	Туберкулінодіагностика : проба Манту з 2 ТО,	2
31.	Проба Коха 20-100 ТО ППД-Л	2
32.	Ендоскопічні, біопсійні	2
33.	Імунодіагностика	2
34.	Функціональні методи діагностики	2
35.	Туберкульоз у дітей та підлітків	4
36.	Початкові прояви первинної туберкульозної інфекції у дітей та підлітків	4
37.	Віраж туберкулінової чутливості	2
38.	Туберкульозна інтоксикація	2
39.	Первинний туберкульозний комплекс	4
40.	Туберкульоз внутрішньогрудних лімфатичних вузлів	4
41.	Хронічний первинний туберкульоз	4
42.	Туберкульозний плеврит	4
43.	Генералізований туберкульоз як особливість туберкульозу у дітей раннього віку	4

1	2	3
44.	Туберкульоз нервової системи і мозкових оболонок.	4
45.	Лікування туберкульозу у дітей та підлітків	4
46.	Критерії вилікування туберкульозу у дітей	4
47.	Критерії активності туберкульозу у дітей	4
48.	Залишкові зміни після вилікованого туберкульозу	4
49.	Профілактика туберкульозу	2
50.	Вакцинація, ревакцинація	2
51.	Хіміопрофілактика	4
1	2	3
52.	Раннє виявлення туберкульозу у дітей та підлітків.	2
53.	Організація протитуберкульозної допомоги дітям та підліткам. Диспансерне групування дітей та підлітків	2
54.	Клінічна класифікація туберкульозу	4
55.	Особливості перебігу первинних форм туберкульозу в дорослих	2
56.	Дисемінований туберкульоз: гострий . підгострий та хронічний	4
57.	Диференційна діагностика синдрому дисемінації	4
58.	Вогнищевий туберкульоз	2
59.	Інфільтративний туберкульоз	4
60.	Диференційна діагностика синдрому інфільтрації	4
61.	Казеозна пневмонія	2
62.	Туберкульома	2
63.	Диференційна діагностика синдрому округлих тіней	4

1	2	3
64.	Фіброзно-кавернозний туберкульоз	2
65.	Циротичний туберкульоз	2
66.	Ускладнення хронічних форм туберкульозу легень	2
67.	Туберкульозний плеврит	4
68.	Диференційна діагностика плевритів	4
69.	Туберкульоз бронхів	2
70.	Туберкульоз трахеї	2
71.	Туберкульоз верхніх дихальних шляхів	2
72.	Міліарний туберкульоз	4
73.	Туберкульоз плеври	4
74.	Гнійний туберкульозний плеврит (емпієма)	2
75.	Туберкульоз легень та виразкова хвороба шлунку	2
76.	Туберкульоз легень та алкоголізм	2
77.	ВІЛ/ СНІД – асоційований туберкульоз легень	2
78.	Туберкульоз і захворювання печінки	2
79.	Туберкульоз і рак легень	4
80.	Туберкульоз легень і вади розвитку бронхолегеневої системи	4
81.	Туберкульоз очей	4
82.	Ускладнення туберкульозу органів дихання	3
83.	Невідкладна допомога при туберкульозу легень	4
84.	Критерії активності туберкульозу легень	4
85.	Залишкові зміни туберкульозу	4
86.	Туберкульоз органів дихання в сполученні з іншими захворюваннями	4
87.	Туберкульоз у похилому і старечому віці	4

1	2	3
88.	Туберкульоз і вагітність	4
89.	Туберкульоз і цукровий діабет	4
90.	Стероїдний туберкульоз	2
91.	Туберкульоз кістково-суглобової системи	4
92.	Туберкульоз мозкових оболонок і центральної нервової системи	4
	Туберкульоз хребта	2
93.	Туберкульоз сечо-статевої системи	4
94.	Туберкульоз шкіри та підшкірної клітковини	2
95.	Туберкульоз периферичних лімфатичних вузлів	2
96.	Абдомінальний туберкульоз	2
97.	Невідкладна допомога й інтенсивна терапія при туберкульозі органів дихання і його ускладнень	4
98.	Принципи лікування хворих на туберкульоз.	4
99.	Характеристика протитуберкульозних препаратів	4
100.	Побічні реакції на АМБП.	4
101.	Хіміотерапія хворих на туберкульоз за ДOTS-стратегією	4
102.	Хіміотерапія хворих на хронічний туберкульоз за ДOTS +	4
103.	Лікування хворих на хіміорезистентний туберкульоз за ДOTS+	4
104.	Патогенетичне лікування	4
105.	Імуномодуюча терапія	4
106.	Кортикостероїдна терапія	4
107.	Санаторне лікування	4
108.	Хірургічне лікування	4
109.	Лікування в амбулаторних умовах	4

1	2	3
110.	Особливості лікування туберкульозу вагітних жінок	4
1	2	3
111.	Особливості лікування у похилому віці	4
112.	Особливості лікування при цукровому діабеті	2
113.	Критерії оцінки ефективності лікування хворих на туберкульоз	2
Рубіжний контроль знань		6
Заключний комп'ютерний контроль знань		6
Р А З О М		357
ВСЬОГО		743

УІІ. ТЕМАТИКА СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№№ П.п	Назва теми	Годин и
1	2	3
Пульмонологія		
1.	Задачі та організація пульмонологічної служби	4
2	Диспансеризація пульмонологічних хворих	4
3	Експертиза процесдатності при туберкульозі. Робота ЛЛК, МСЕК. Реабілітація та працевлаштування хворих на туберкульоз	4
4	Теоретичні основи пульмонології	4
5	Клінічні методи діагностики	4
6	Клінічні лабораторні методи діагностики	4
7	Рентгеновські методи діагностики	4
8	Вади розвитку легень	4
10	Кістозна гіпоплазія легень	4

1	2	3
11	Секвестрація легень	4
12	Класифікація, клініка, діагностика гострих бронхітів	4
13	Класифікація, клініка, діагностика хронічних бронхітів	4
14	Класифікація, клініка, діагностика бронхіальної астми	4
15	Класифікація, клініка, діагностика та лікування хронічного обструктивного захворювання легень (ХОЗЛ)	4
16	Класифікація, епідеміологія позалікарняної пневмонії (або негоспітальної),	4
17	Клініка і діагностика позалікарняної пневмонії	4
18	Клініка, діагностика деструктивних пневмоній	4
19	Клініка та діагностика атипових пневмоній	4
20	Аспіраційна пневмонія	4
21	Пневмонія із важкими порушеннями імунітету	4
22	Класифікація, клініка, діагностики і лікування госпітальної (або нозокоміальної) пневмонії	4
23	Плеврити	4
24	Абсцес та гангрена легень.	4
25	Гострий абсцес легень	4
26	Хронічний абсцес	4
27	Гангрена легень	4
28	Бронхоектатична хвороба	4
29	Емфізема легень	4
30	Алергічні захворювання і ідіопатичні захворювання легень	4
31	Ідіопатичний фіброзуючий альвеліт	4
32	Екзогенний алергічний альвеоліт	4

1	2	3
33	Легеневі еозинofilії	4
34	Пухлини легень та кисті середостіння	4
35	Класифікація, клініка і діагностика доброякісних пухлин	4
36	Кисті середостіння	2
37	Центральний і метастатичний рак легень	4
38	Грибкові захворювання	4
39	Паразитарні захворювання	4
40	Клініка, діагностика та лікування саркоїдозу	4
41	Ураження легень при інших захворюваннях	4
42	Захворювання судин легень	4
43	Рідкісні захворювання легень	4
44	Гострий та хронічний бронхіт	4
45	Професійні захворювання органів дихання	2
46	Ураження при променевої терапії	2
47	Легеневі синдроми при ревматичних захворюваннях	4
48	Захворювання судин, тромбоемболія судин легень	4
49	Гострий респіраторний дистрес-синдром	4
50	Невідкладні стани в пульмонології: діагностика, клініка	4
51	Лікування невідкладних станів в пульмонології	4
52	Лікування захворювань органів дихання	4
53	Етіотропна терапія неспецифічних захворювань легень	4
54	Принципи антибактеральної терапії НЗЛ	4
55	Класифікація антибактеріальних препаратів	4
56	Побічна дія антибактеріальної терапії	4

1	2	3
57	Інгаляційні бронхолітики пр ХОЗЛ	4
58	Інгаляційні кортикостероїди	4
59	Кортикостероїдна терапія бронхіальної астми	4
60	Бронхологічні методи лікування	2
61	Патогенетичні методи лікування	2
62	Профілактика побічних явищ терапії	2
63	Хірургічні методи лікування	2
Рубіжний комп'ютерний контроль знань		
Р А З О М		230
Фтизіатрія		
1	Організація боротьби з туберкульозом в Україні	4
2	Структура протитуберкульозної служби	4
3	Групування контингентів протитуберкульозних закладів	4
4	Організація роботи амбулаторного відділення (тубкабінету)	4
5	Робота в осередку туберкульозної інфекції	4
1	2	3
6	Облікові та звітні форми медичної документації	4
7	Профілактика туберкульозу: специфічна, санітарна, соціальна	4
8	Експертиза процесдатності при туберкульозі. Робота ЛЛК, МСЕК. Реабілітація та прцевлаштування хворих на туберкульоз	4
9	Збудник туберкульозу	4
10	Епідеміологія туберкульозу	4
11	Патогенез, патоморфологія туберкульозу	4
12	Виявлення та діагностика туберкульозу органів дихання, методи обстеження хворих	4

1	2	3
13	Своєчасне виявлення хворих на туберкульоз	4
14	Класифікація методів діагностики туберкульозу	4
15	Додаткові методи обстеження	4
16	Клінічні лабораторні методи обстеження	4
17	Рентгенологічні методи обстеження	4
18	Комп'ютерна томографія легень	4
19	Туберкулінодіагностика : проба Манту з 2 ТО,	4
20	Проба Коха 20-100 ТО ППД-Л	4
21	Ендоскопічні, біопсійні	4
22	Імунодіагностика	4
23	Функціональні методи діагностики	2
24	Початкові прояви первинної туберкульозної інфекції у дітей та підлітків	2
25	Віраж туберкулінової чутливості.	2
26	Туберкульозна інтоксикація	2
27	Первинний туберкульозний комплекс	2
28	Туберкульоз внутрішньогрудних лімфатичних вузлів	2
29	Хронічний первинний туберкульоз	2
30	Туберкульозний плеврит	2
31	Генералізований туберкульоз як особливість туберкульозу у дітей раннього віку	2
32	Лікування туберкульозу у дітей та підлітків	2
33	Критерії вилікування туберкульозу у дітей	2
34	Критерії активності туберкульозу у дітей	2
35	Профілактика туберкульозу	2
36	Вакцинація, ревакцинація	2

1	2	3
37	Хіміопротифілактика	2
38	Раннє виявлення туберкульозу у дітей та підлітків.	2
39	Організація протитуберкульозної допомоги дітям та підліткам. Диспансерне групування дітей та підлітків	2
40	Клінічна класифікація туберкульозу	2
41	Особливості перебігу первинних форм туберкульозу в дорослих	2
42	Дисемінований туберкульоз: гострий . підгострий та хронічний	2
43	Диференційна діагностика синдрому дисемінації	2
44	Вогнищевий та інфільтративний туберкульоз	2
45	Диференційна діагностика синдрому інфільтрації	2
46	Казеозна пневмонія	2
47	Диференційна діагностика синдрому округлих тіней	2
48	Фіброзно-кавернозний та циротичний туберкульоз	2
49	Ускладнення хронічних форм туберкульозу легень	2
50	Туберкульозний плеврит	2
51	Диференційна діагностика плевритів	2
52	Туберкульоз дихальних шляхів	2
53	Міліарний туберкульоз	2
54	Туберкульоз плеври	2
55	Гнійний туберкульозний плеврит (емпієма)	2
56	Туберкульоз легень та виразкова хвороба шлунку	2
57	Туберкульоз легень та алкоголізм	2

1	2	3
58	ВІЛ/ СНІД –асоційований туберкульоз легень	2
59	Туберкульоз і захворювання печінки	2
60	Туберкульоз і рак легень	2
61	Туберкульоз легень і вади розвитку бронолегеневої системи	2
62	Туберкульоз очей	2
63	Ускладнення туберкульозу органів дихання	2
64	Невідкладна допомога при туберкульозу легень	2
65	Туберкульоз у похилому і старечому віці	2
66	Туберкульоз і вагітність	2
67	Туберкульоз і цукровий діабет	2
68	Туберкульоз кістково-суглобової системи	2
69	Туберкульоз мозкових оболонок і центральної нервової системи	2
70	Туберкульоз сечо-статевої системи	2
71	Туберкульоз шкіри та підшкірної клітковини	2
72	Туберкульоз периферичних лімфатичних вузлів	2
73	Абдомінальний туберкульоз	2
74	Принципи лікування хворих на туберкульоз.	3
75	Характеристика протитуберкульозних препаратів	4
76	Побічні реакції на АМБП.	4
77	Хіміотерапія хворих на туберкульоз за ДОТС-стратегією	4
78	Хіміотерапія хворих на хронічний туберкульоз за ДОТС +	4
79	Патогенетичне лікування	2
80	Імуномодуюча терапія	2
81	Кортикостероїдна терапія	4

1	2	3
82	Санаторне лікування	4
83	Хірургічне лікування	4
84	Лікування в амбулаторних умовах	4
85	Критерії оцінки ефективності лікування хворих на туберкульоз	4
	РАЗОМ	233
	ВСЬОГО	463

Невідкладні стани	
Терапевтичний профіль	36 год
Хірургічний профіль	18 год
Педіатричний профіль	36 год
Акушерсько-гінекологічний	20 год
Рубіжний контроль знань	
РАЗОМ	
Додаткові програми	
Клінічна імунологія і ВІЛ/ СНІД	14 год
Медична інформатика	12 год
Медицина катастроф	20 год
Радіаційна медицина	12 год
Анестезіологія та реанімація	18 год
Інфекційні хвороби	35 год
Ендоскопія	35 год
Нетрадиційні методи лікування	20 год
РАЗОМ	276
ВСЬОГО	276

УШ. ОСВІТНЬО-КВАЛІФІКАЦІЙНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЛІКАРЯ-ФТИЗИАТРА

Лікар повинен знати:

- основні законодавства з охорони здоров'я та директивні документи, які визначають діяльність органів і установ з охорони здоров'я, правові питання;
- епідеміологічні показники, статистику неспецифічних захворювань органів дихання;
- збудників неспецифічних захворювань органів дихання та їх біологічні властивості, засоби виявлення та культивуації;
- імунітет при неспецифічних захворюваннях органів дихання;
- організацію та методи своєчасного виявлення неспецифічних захворювань органів дихання;
- клінічні класифікації неспецифічних захворювань органів дихання;
- клініку неспецифічних захворювань органів дихання;
- особливості неспецифічних захворювань органів дихання у дітей та підлітків;
- загальні принципи лікування неспецифічних захворювань органів дихання;
- показання до хірургічного лікування хворих на неспецифічні захворювання органів дихання;
- групування диспансерних контингентів пульмонологічних хворих;
- передумови ліквідації туберкульозу, як поширеного захворювання;
- туберкульозу, організацію протиепідемічних заходів при туберкульозі;
- збудника туберкульозу, його біологічні властивості, засоби виявлення та культивуації;
- епідеміологію, патогенез і патоморфологію туберкульозу;
- імунітет при туберкульозі;
- організацію та методи своєчасного виявлення туберкульозу;
- методи клінічного, рентгенологічного, лабораторного та функціонального обстеження хворих;

- методику туберкулінодіагностики;
- показання до бронхоскопії та біопсії при захворюванні на туберкульоз та іншу патологію органів дихання;
- клінічну класифікацію туберкульозу;
- клінічну та рентгенологічну картину усіх форм туберкульозу органів дихання, та їх диференційну діагностику;
- ускладнення туберкульозу органів дихання, заходи по їх запобіганню та лікуванню;
- туберкульоз у дітей та підлітків, його виявлення, діагностику, клініку, лікування та профілактику;
- клініку та принципи діагностики позалегенових форм туберкульозу: абдомінального, сечостатевої системи, кісток та суглобів, периферичних лімфатичних вузлів, нервової системи і мозкових оболонок, шкіри та підшкірної клітковини, очей та інших органів;
- невідкладні лікувальні заходи, які використовуються при загрозованих станах в клініці туберкульозу та інших легенових захворюваннях: легеновій кровотечі, спонтанному пневмотораксі, гострій легеновій недостатності, гострому легеновому серці, анафілактичному шоці;
- хворих на туберкульоз;
- принципи хіміотерапії, класифікацію, характеристику, механізм дії протитуберкульозних хіміопрепаратів, побічні реакції, заходи їх профілактики та лікування;
- категорії хіміотерапії, індивідуалізована хіміотерапія;
- хіміотерапія хіміорезистентного туберкульозу;
- методи та засоби патогенетичної терапії;
- показання до хірургічного лікування хворих на туберкульоз;
- показання до колапсотерапії;
- показання до вакцинації БЦЖ;
- показання до ревакцинації БЦЖ;
- показання та принципи санаторного лікування хворих на туберкульоз
- оцінку ефективності лікування;
- класифікацію залишкових змін після перенесеного туберкульозу;

- специфічну, санітарну та соціальну профілактику туберкульозу;
- протитуберкульозних закладів;
- задачі і методи санітарно-просвітньої роботи;
- проведення протитуберкульозних заходів у вогнищах туберкульозної інфекції діючі облікові та звітні форми документації щодо туберкульозу.

Лікар повинен вміти:

- організувати проведення профілактичних заходів в районі обслуговування та працювати з закладами загальної медичної мережі;
- проводити санітарно-просвітницьку роботу серед населення стосовно неспецифічних захворювань органів дихання;
- оцінювати основні епідеміологічні показники з неспецифічних захворювань органів дихання;
- проводити санітарно-просвітницьку роботу серед населення, хворих і в осередках туберкульозної інфекції;
- оцінювати основні епідеміологічні показники з туберкульозу та їх динаміку;
- виявити групи з підвищеним ризиком захворювання на туберкульоз;
- проводити диспансеризацію осіб з груп ризику захворювання на туберкульоз;
- складати план обстеження хворого;
- проводити клінічне обстеження хворого на туберкульоз;
- виявити ознаки захворювання, оцінити важкість стану хворого, надати необхідну екстрену допомогу;
- оцінювати данні флюорографії, прямої та бокової рентгенограм органів грудної порожнини, а також томографії легень та середостіння;
- призначити необхідні лабораторні аналізи та оцінити їх результати;
- проводити і оцінювати пробу Манту;
- проводити і оцінювати пробу Коха;
- визначити показання до бронхоскопії та біопсії, оцінювати їх результати;

- вміти аналізувати показники спірограми, пікфлуорометрії та ЕКГ;
- провести диференційну діагностику захворювання;
- сформулювати діагноз неспецифічних захворювань органів дихання та туберкульозу згідно чинних наказів МОЗ України;
- скласти план лікування хворого;
- призначити комплексну терапію, визначити категорію хіміотерапії;
- проводити внутрішньовенне введення препаратів;
- проводити аерозольтерапію;
- проводити інтратрахеальне і ендобронхіальне введення лікарських речовин;
- ■ використовувати засоби патогенетичної терапії;
- визначити показання до хірургічного лікування захворювань органів дихання;
- визначити показання до плевральної пункції та виконувати її;
- надавати невідкладну допомогу при спонтанному пневмотораксі;
- надавати невідкладну допомогу при легеневій кровотечі;
- надавати екстрену допомогу при анафілактичному шоці;
- надавати інтенсивну терапію при астматичному стані;
- надавати інтенсивну терапію при тромбоемболії легеневої артерії;
- вирішувати питання щодо працездатності хворого;
- оформлювати «Листок непрацездатності», заповнювати «Направлення на МСЕК»;
- проводити диспансеризацію хворих на захворювання органів дихання;
- заповняти, аналізувати і працювати з діловою обліковою та звітною документацією;
- давати оцінку якості вакцинації та ревакцинації, проводити профілактику та діагностику її ускладнень;
- проводити хіміопрфілактику;
- проводити профілактичні заходи у вогнищах туберкульозної інфекції.

ІХ. ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ З ІНТЕРНАТУРИ, ЯКІ МАЮТЬ ВЕСТИ (МАТИ) ЛІКАРІ-ІНТЕРНИ

1.1. Індивідуальний план роботи.

1.2. Щоденник обліку всіх видів робіт (у щоденник вносяться дані про проведену інтерном роботу за тиждень з візою керівника і залік після закінчення розділів програми).

1.3. Залікова книжка інтерна.

1.4. Навчальний план і програма зі спеціальності

1.5. Реферати.

І. Посвідчення лікаря-інтерна.

2 Перелік документів з інтернатури, які мають вестися в базових установах стажування інтернів

2.1. Положення про спеціалізацію (інтернатуру) випускників вищих медичних і фармацевтичних закладів освіти III-IV рівнів акредитації.

2.2. Накази, вказівки, інструктивні документи з інтернатури МОЗ України і управління охорони здоров'я облдержадміністрації, вищого медичного закладу освіти, деканату Інтернатури.

2.3. Список інтернів, які проходять підготовку на базі стажування.

2.4. Типові навчальні плани і програми зі спеціальності, за якими проводиться підготовка в інтернатурі.

2.5. Графік проходження стажування інтернів на базах спеціалізації

2.6. Індивідуальні навчальні плани інтернів.

2.7. Річні плани роботи з підготовки інтернів і звіти по них.

2.8. Журнал зауважень і пропозицій за результатами перевірки роботи базової установи стажування і їх реалізація.

2.9. Журнал результатів перевірки знань і умінь інтернів.

2.10. Методичні вказівки до програми підготовки інтернів (в міру їх надходження).

2.11. Набір тестів, ситуаційних задач, ЕКГ, рентгенограм тощо.

2.12. Графік чергувань лікарів-інтернів.

2.13. План клінічних конференцій, клінічних розборів хворих.

2.14. План проведення санітарно-освітньої роботи інтернами серед хворих та населення.

3. Перелік документів, необхідних при проведенні атестації інтернів на визначення знань та практичних навиків:

3.1. Індивідуальний план підготовки інтерна.

3.2. Щоденник обліку роботи інтерна (після проведення атестації повертається інтерну).

3.3. Характеристика від адміністрації базового закладу охорони здоров'я або довідка базового закладу про виконання програми та плану в даній установі.

3.4. Залікова книжка інтерна.

3.5. Реферати (після проведення атестації повертаються інтерну).

3.6. Наказ ректора про допуск інтернів до проведення атестації.

3.7. Протокол і відомість проведення атестації з результатами: комп'ютерного тестового контролю, оцінками за теоретичні знання та практичні навички, загальною підсумковою оцінкою кожного з інтернів, що атестувалися (зберігаються постійно)

Х. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Авербах М.М., Литвинов В.И., Гергерт В.Я. и соавт. Иммунологические аспекты легочной патологии. - М.: Медицина, 1980. - 193 с.
2. Алекса В.И., Шахтина А.И. Практическая пульмонология. - М.:Триада-Х, 2005. - 696 с.
3. Александрова А.В. Рентгенодиагностика туберкулеза органов дыхания. - М.: Медицина, 1983. -191 с.
4. Беленький М.С. Клиническая туберкулинодиагностика. - К.: Здоров'я, 1984. - 86 с.
5. Беллендир Э.Н. Внелегочный туберкулез. - СПб.: Гиппократ, 2000. - 374 с.
6. Бліхар Є. Фтизіатрія: Підручник. - Тернопіль: Укрмедкнига, 2002. - 372 с.
7. Богущ Л.К., Жорахович И.А. Биопсия в пульмонологии. - М.: Медицина, 1977. - 239 с.
8. Гольдеман А.Г., Зислин Д.М. Силикотуберкулез как клиническая проблема. - Свердловск: Изд-во Урал, ун-та, 1989. - 175 с.
9. Дедков И.П., Захарычев В.Д. Первичные новообразования средостения. - К.:Здоров'я, 1982. -175 с.
10. Дужий И.Д. Заболевания плевры: диагностические, хирургические и терапевтические аспекты. — К.: Здоров'я, 1997. — 432 с.
11. Иванюта О.М., Пилипчук Н.С., Назаренко В.Г. и соавт. Туберкулезный менингоэнцефалит. -К.: Здоров'я, 1987.-128 с.
12. Ільницький І.Г., Костик О.П. і ін . Синдром бронхіальної обструкції в практиці педіатрії, фтизіатрії і сімейного лікаря - Київ-Львів, 2008.- 302 с.
13. Камышан И.С. Туберкулез мочеполовой системы. - Л.: Медицина, 1996. - 159 с.
14. Кокосов А.Н. Болезни органов дыхания, клиника и лечение. - СПб.: Лань, 1999. - 256с.
15. Лайт Р.У. Болезни плевры / Пер. с англ. Е.Г. Федоровой. - М.: Медицина, 1986. - 374 с.

16. Мельник В.П., Ільницький І.Г. Фтизіатрія – Київ-Львів, 2008.- 302 с.
17. Наказ МОЗ України № 233 від 29.07.1996 р. Про затвердження інструкції щодо надання медико-санітарної допомоги хворим на туберкульоз.
18. Наказ МОЗ України № 26 від 14.02.1996 р. Про удосконалення протитуберкульозної служби.
19. Наказ МОЗ України № 33 від 23.02.2000 р. Про штатні нормативи та типові штати закладів охорони здоров'я.
20. Наказ МОЗ України № 45 від 06.02.2002 р. Інструкція з бактеріологічної діагностики туберкульозної інфекції.
21. Наказ МОЗ України № 499 від 28.10.2003 р. Про затвердження інструкції щодо надання допомоги хворим на туберкульоз і неспецифічні захворювання легенів.
22. Наказ МОЗ України № 45 від 28.01.2005 р. Протокол надання медичної допомоги хворим на туберкульоз
23. Наказ МОЗ України № 422 від 27.06.2006 р. Про затвердження Посібника з питань боротьби з туберкульозом на основі міжнародних стандартів з контролю за туберкульозом допомоги хворим на туберкульоз
24. Наказ МОЗ України № 693 від 08.12.2005 р. Про затвердження тимчасових форм первинної облікової документації і форм звітності з туберкульозу та інструкцій щодо їх заповнення
25. Наказ МОЗ України № 50 від 06.02.2006 р. Про затвердження типових положень про лабораторії і пункти з діагностики туберкульозу та пункти збору мокротиння
26. Наказ МОЗ України № 384 від 9.06.06р. Про затвердження Протоколу надання медичної допомоги хворим на туберкульоз
27. Наказ МОЗ України № 385 від 9.06.06р. Про затвердження Інструкції щодо надання допомоги хворим на туберкульоз
28. Наказ МОЗ України № 128 від 19.03.2007 р. Про затвердження клінічних протоколів надання медичної допомоги за спеціальністю «Ппульмонологія»
29. Палеев Н.Р. Болезни органов дыхания: Руководство для врачей: В 4 томах. - М: Медицина., 1989.- 640 с.

30. Перельман М.И., Ефимов Б.П., Бирюков Ю.В. Доброкачественные опухоли легких. - М.: Медицина, 1981.- 240 с.
31. Перельман М.И., Корякин В.А., Протопопова Н.М. Туберкулёз: Учебник. - М.: Медицина, 1990. - 304 с.
32. Помельцов Н.Ф. Рентгенологическая диагностика туберкулеза легких. - М.: Медицина, 1971. — 367 с.
33. Путов Н.В. Руководство по пульмонологии. - М.: Медицина, 1984. - 235 с.
34. Путов Н.В., Федосеев Г.Б., Хоменко А.Г. Справочник по пульмонологии. - Л.: Медицина, 1987.-243 с.
35. Рабухин А.Е. Туберкулез органов дыхания у взрослых. - М.: Медицина, 1976. - 328 с.
36. Рачинский СВ. и соавт. Болезни органов дыхания у детей. - М.: Медицина, 1988. - 178 с.
37. Розенштраух Л.С., Рыбакова Н.И., Виннер М.Г. Рентгендиагностика заболеваний органов дыхания: Руководство для врачей. - М.: Медицина, 1987. - 640 с.
38. Рудой Н.М., Чубаков Т. Туберкулез легких и хронический алкоголизм. - М.: Медицина, 1985. -176 с.
39. Савула М.М., Сахелашвілі М.І., Сливка Ю.І. Туберкульоз і вагітність. –Тернопіль, ТДМУ: Укрмедкнига, 2007.- 191 с.
40. Саркоидоз: от гипотезы к практике / Под ред. А.А. Визеля. — Казань: Издательство «ФЭН», Академия наук РТ, 2004. — 348 с.
41. Секреты пульмонологии / Полли Э.Парсонз, Джон Э.Хеффнер; Пер. с англ. - М: Медпресс-информ, 2004. - 648 с.
42. Струков А.И., Соловьева М.П. Морфология туберкулеза в современных условиях. - М.: Медицина, 1985.-224 с.
43. Трахтенберг А.Х., Чиссов В.И. Клиническая онкопульмонология. - М.: ГЭОТАР, МЕДИЦИНА, 2000. - 600 с.
44. Фещенко Ю.І., Ільницький І.Г., Мельник В.М., Панасюк О.В. Туберкульоз позалегенової локалізації. - К.: Логос, 1998. - 376 с.

45. Фещенко Ю.І., Мельник В.М. Сучаст методи діагностики, лікування і профілактики туберкульозу. - К.: Здоров'я, 2002. - 904 с.
46. Фещенко Ю.І., Мельник В.М., Ільницький І.Г. Основи клінічної фтизіатрії – .- Київ-Львів, 2007- 2-х томах,- 1174 с.
47. Фещенко Ю.І., Мельник В.М., Ільницький І.Г. Хвороби респіраторної системи.- Київ-Львів, 2008- 496с.
48. Фещенко Ю.І., Мельник В.М., Кобилянська А.В.Хіміорезистентний туберкульоз Київ: Здоров'я, 2003. - 133 с.
49. Фещенко Ю.І., Мельник В.М., Ільницький І.Г., М'ясников В.Г. Лікування туберкульозу. - К.: Логос, 1996.-120 с.
50. Фирсова В.А. Туберкулез органов дыхания у детей. - М.: Медицина, 1979. - 231 с.
51. Хоменко А.Г. Туберкулез: Руководство для врачей. - М.: Медицина, 1996. - 496 с.
52. Хоменко А.Г., Швайгер О. Саркоидоз. - М.: Медицина, 1982. - 296 с.
53. Чернобровый Н.П., Пилипчук Н.С., Бориско А.С. Критические состояния в пульмонологии. - К: Здоров'я, 1989.-168 с. '
54. Чучалин А.Г. Бронхиальная астма. - М.: Медицина, 1985. - 159 с.
55. Чучалин А.Г. Хронические обструктивные болезни легких. - М.: ЗАО, 1999. - 512 с.
56. Шестерина М.В. Изменения бронхов при туберкулезе. - М.: Медицина, 1976. - 168 с.
57. Янченко Е.Н., Греймер М.С. Туберкулез у детей и подростков: Руководство для врачей. - СПб.: Гиппократ, 1999. - 336 с.